

**Бердичівський педагогічний фаховий коледж
Житомирської обласної ради**

Введено в дію
наказом директора
Бердичівського педагогічного
фахового коледжу
Житомирської обласної ради
№ 67 –ка від 31.08.2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Бердичівського
педагогічного фахового коледжу
Житомирської обласної ради
Алла ЛЕЙЧУК
_____ 2023 року

**Положення
про академічну мобільність у Бердичівському
педагогічному фаховому коледжі Житомирської
обласної ради**

Розглянуто і схвалено
педагогічною радою коледжу
Протокол № 1 від 30.08.2023 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну мобільність (далі – Положення) у Бердичівському педагогічному фаховому коледжі Житомирської обласної ради (далі – Коледж) регламентує діяльність Коледжу щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу і встановлює загальний порядок організації різних програм академічної мобільності студентів на території України і за кордоном.

1.2. Академічна мобільність передбачає участь студентів Коледжу в освітньому процесі (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик тощо.

1.2.1. У цьому Положенні терміни академічна мобільність у сфері фахової передвищої освіти (далі - академічна мобільність) – вживаються у значенні, визначеному Законами України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

1.2.2. Поняття «заклад освіти», «заклад-партнер», «іноземний заклад освіти», «іноземний учасник академічної мобільності», «програма академічної мобільності», «український заклад освіти», «український учасник академічної мобільності», «партнерський договір», «договір академічної мобільності», вжиті у цьому Положенні, та інші пов'язані терміни вживаються у значенні, визначеному Порядком реалізації права на академічну мобільність, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599, далі - Порядок), Законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту».

1.2.3 Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа) має постійне місце знаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні. Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

1.2.4. Діяльність Коледжу та учасників академічної мобільності під час виконання програм академічної мобільності повинна відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація), Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р., програмним документам у сфері освіти, розробленим міжнародними організаціями, міжнародним договорам України та іншим документам, що визначають політику України у сферах освіти і науки.

1.3. Для реалізації права на академічну мобільність Коледж та іноземний заклад освіти (наукова установа) або інший український заклад освіти (наукова установа) укладають у письмовій або електронній формі договір між закладами-партнерами про виконання програми академічної мобільності (далі - партнерський договір).

1.3.1. Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану здійснюється в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. У разі неможливості використання кваліфікованого електронного підпису здійснюється обмін листами про намір співробітництва, виконання програми академічної мобільності та підтвердження виконання зобов'язань після завершення або скасування воєнного стану.

1.3.2. Особа, яку відібрано відповідно до вимог Порядку для участі у програмі академічної мобільності, укладає з Коледжем договір академічної мобільності.

1.3.3. Право на академічну мобільність також може бути реалізоване українськими учасниками освітнього процесу, а також працівниками Коледжу за власною ініціативою за умови позитивного рішення директора, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти (наукової установи). Статус учасника академічної мобільності відповідно до цього Положення та Порядку така особа набуває з моменту прийняття рішення директора Коледжу. З цього моменту на таку особу поширюються всі права та обов'язки українського учасника, визначені цим Положенням та Порядком, а на заклад освіти (наукову установу) постійного місця навчання (роботи) та заклад освіти (наукову установу), що надав запрошення, - всі права та обов'язки, визначені цим Положенням та Порядком для закладів-партнерів.

1.3.4. З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами в партнерському договорі визначаються:

- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи) академічної мобільності;
- результати, яких очікується досягти;
- документ, що отримує український та/або іноземний учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;
- права та обов'язки закладів-партнерів;
- критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;
- перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;
- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;
- строк, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів,

виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;

- строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);
- порядок внесення змін до партнерського договору;
- підрозділи закладів-партнерів, що будуть забезпечувати виконання програми академічної мобільності, контактні особи;
- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

1.3.5. Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

1.3.6. У разі укладення партнерського договору в умовах воєнного стану студенти попереджаються закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів у закладі освіти (науковій установі) постійного місця навчання для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем.

1.3.7. У разі, коли під час участі у програмі академічної мобільності виникають ситуації, не врегульовані партнерським договором, вони можуть визначатися в договорі академічної мобільності між учасником та закладом-партнером постійного місця навчання, якщо не зачіпаються інтереси іншого закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером, якщо його інтереси зачіпаються.

1.3.8. Договір академічної мобільності, що укладається Коледжем під час реалізації будь якого виду чи форми академічної мобільності з іншим закладом освіти, учасником, який навчається на підставі державного замовлення, в обов'язковому порядку повинен містити вимогу щодо незбільшення строку здобуття відповідного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня та в разі невиконання цієї вимоги – продовження строку здобуття освіти такою особою понад нормативний для такого освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

1.3.9. У разі, коли український учасник є неповнолітньою особою, договір академічної мобільності укладається з одним із його батьків або особою, яка є його законним представником;

1.3.10. Після укладення договору академічної мобільності керівник українського закладу партнера видає розпорядчий документ, в якому визначається мета, строк, умови (у тому числі фінансові) програми академічної мобільності українського учасника. Особа набуває статусу українського учасника з дати, визначеної в такому документі.

1.4. Основними видами академічної мобільності є:

- зовнішня академічна мобільність – навчання, включаючи проходження практик, студентів Коледжу у освітніх закладах за кордоном протягом певного періоду;
- внутрішня академічна мобільність – навчання, включаючи проходження практик, студентів Коледжу в інших освітніх закладах України протягом певного періоду.

1.5. Переважним способом здійснення академічної мобільності студентів Коледжу є направлення їх до закладів-партнерів для:

- навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між освітніми закладами партнерами щодо програм академічної мобільності (без отримання другого документа про вищу освіту);
- навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між освітніми закладами партнерами щодо програм академічної мобільності (з можливістю отримання двох документів про вищу освіту);
- проходження мовної практики;
- проходження навчальних та виробничих практик.

1.6. Умови навчання і перебування студентів-учасників академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між Коледжем та освітніми закладами-партнерами.

1.7. Умови навчання, стажування і перебування студентів-учасників академічної мобільності, та інші питання визначаються відповідно до умов Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1996 р. № 287 (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599).

1.8. В разі, якщо студенти Коледжу направляються для участі в освітній та науковій діяльності (в.т.ч. конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах), що проводиться в Україні та за кордоном, але при цьому не беруть участь у програмах академічної мобільності та у програмах міжнародного співробітництва відповідно до Порядку, то відшкодування витрат, пов'язаних з направленням здобувачів освіти, здійснюється в розмірах та в порядку, встановлених постановою Кабінету Міністрів України «Про норми відшкодування витрат, пов'язаних з направленням здобувачів освіти та наукових ступенів для участі у заходах, що проводяться в Україні та за кордоном (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599), в якій міститься посилання на постанову Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2011 року № 98 «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами, організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів».

2. Цілі та завдання академічної мобільності студентів Коледжу

2.1. Основними цілями академічної мобільності студентів Коледжу є:

- підвищення якості освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Коледжу на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду студентів щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між освітніми закладами- партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів освітніх закладів-партнерів;
- інтеграція України в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір;
- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;
- модернізація системи освіти;
- цифровізація навчання та управління;
- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;
- поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;
- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності студентів є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки студентів, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих практик;
- можливість одночасного отримання студентом двох документів про освіту з додатками встановленого у освітніх закладах-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків студентів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3. Нормативно-правова база програм академічної мобільності студентів

3.1. Це Положення розроблено відповідно до: Закону України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту»; «Про освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» (із змінами), Постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном», Постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787 «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра», Постанови Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра», галузевих стандартів вищої освіти, Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 1996 року № 287 (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599), Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 №Питання стипендіального забезпечення (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599)», Постанови Кабінету Міністрів України від 20 січня 2010 року № 82 «Про норми відшкодування витрат, пов'язаних з направленням здобувачів освіти та наукових ступенів для участі у заходах, що проводяться в Україні та за кордоном (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599)», Порядку реалізації права на академічну мобільність, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599), цей перелік не є вичерпним; іншими нормативно-правовими актами, якими врегульовані питання академічної мобільності.

4. Організаційне забезпечення академічної мобільності

4.1. До участі у програмах академічної мобільності допускаються учасники освітнього процесу Коледжу.

4.2. Відбір студентів для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Коледжу з урахуванням, участі у науковій роботі та знання іноземної мови. Конкурсну комісію очолює директор Коледж. Склад конкурсної комісії визначає та затверджує директор Коледжу за умови обов'язкової участі в її роботі представників органів студентського самоврядування.

4.3. У випадку, якщо студент бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає студенту грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

4.4. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності студентів Коледжу та процедура їх подання регламентується угодами між коледжем та освітніми закладами партнерами.

4.5. Етапи, тривалість та зміст навчання у освітніх закладах-партнерах визначаються навчальними планами та графіками освітнього процесу, затвердженими у закладах-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки освітнього процесу затверджуються керівниками освітніх закладів-партнерів. При формуванні індивідуального навчального плану студента враховується фактичне виконання студентом індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

4.6. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

4.7. Студент, крім вивчення у освітньому закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це передбачено відповідними угодами між закладами-партнерами.

4.8. На час навчання у освітньому закладі-партнері студенту за його заявою надається академічна відпустка або індивідуальний план навчання, затверджений в установленому порядку.

5. Визнання та перезарахування результатів навчання студента у Коледжі

5.1. Коледж визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання студента у освітньому закладі-партнері.

5.2. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва Коледжу з освітніми закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні вищого закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.

5.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані студента.

5.4. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у закладі-партнері.

5.5. Академічна різниця нормативних та вибіркових навчальних дисциплін за індивідуальним навчальним планом студента визначається Коледжем, але не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін.

5.6. Порядок ліквідації академічної різниці визначається Коледжем та вищими освітніми закладами-партнерами відповідно до законодавства.

5.7. Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у освітньому закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту у Коледжі.

5.8. Державна атестація студентів, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

6. Обов'язки Коледжу

6.1. Коледж, що направляє на навчання, зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності студентів між вищими освітніми закладами-партнерами та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ студентів до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати студентам консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів іноземців на території приймаючої країни.

6.2. Коледж, що приймає на навчання, зобов'язаний:

- зарахувати студента, направленого на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання студентом індивідуального навчального плану; - сприяти студентам у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість студентам вищого освітнього закладу-партнера брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів іноземців на території України;
- після завершення навчання видати студенту документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів або документ про вищу освіту з додатком встановленого у Коледжі зразка.

6.3. Обов'язки Коледжу та вищих навчальних закладів-партнерів щодо студентів, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних угодах між Коледжем та освітніми закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів.

7. Права та обов'язки студентів Коледжу, які беруть участь у програмах академічної мобільності

7.1. Студенти мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими напрямками та спеціальностями підготовки фахівців у вищих освітніх закладах-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою освітнього закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;

- можливість отримання документа про відповідний освітньо-професійний рівень встановлений у освітньому закладі-партнері встановленого зразка відбувається відповідно до угоди між Коледжем та вищими освітніми закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

7.2. Студенти зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання;
- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Положення про Коледж та інших нормативно-правових документів освітнього закладу, що приймає;
- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- після завершення навчання у освітньому закладі-партнері вчасно повернутися до Коледжу, що направив на навчання.

8. Звітування та оформлення документів за результатами навчання за програмою академічної мобільності

8.1. Після повернення до Коледжу, що направив на навчання, студент надає документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завірений в установленому порядку у освітньому закладі-партнері.

8.2. Коледж, що направив на навчання, в установленому порядку приймає рішення щодо поновлення студента на навчання після академічної відпустки, наданої для участі в програмі академічної мобільності студентів.

8.3. Якщо студент під час перебування у освітньому закладі-партнері не виконав затверджений індивідуальний навчальний план, то після повернення до Коледжу, що направив на навчання, йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання у Коледж. У цьому випадку форму фінансування навчання студента визначає Коледж.

9. Заклучна частина

9.1. Стипендіальне забезпечення здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 12.07.2004 № 882 «Питання стипендіального забезпечення» та від 05.03.2008 р. № 165 «Деякі питання стипендіального забезпечення».

9.2. Студент, який виїхав за кордон на навчання або стажування, має право на отримання місця для проживання в гуртожитку після повернення, якщо до від'їзду за кордон, він проживав у гуртожитку коледжу.

9.3 Під час організації академічної мобільності, виконання програм академічної мобільності, визнання і зарахування результатів, умови повернення до місця постійного навчання тощо у Коледжі застосовуються норми (положення) Порядку реалізації права на академічну мобільність, що затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 (в редакції постанови КМ України

від 13 травня 2022 року № 599) та іншими нормативно-правовими актами, перелік яких наведено у розділі 3 Положення. В разі, якщо в нормах цього Положення відсутні норми, які є в Порядку, якщо такі норми Положення не відповідають або суперечать Порядку реалізації права на академічну мобільність, – то застосовуються норми Порядку в частині, що стосується Коледжу як закладу фахової передвищої освіти та студентів Коледжу – здобувачів фахової передвищої освіти.